

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De piißimo Samosatensium & Antiochi praesbyteri & Euolcij Diaconi zelo.
Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

mulos ei offerunt, utpote in regionem peregrinam, & longe illinc sitam profecturo. Ille autem paucis quibusdam rebus ab his, qui erant familiaritate coniunctiores, acceptis, ubi omnes tum doctrinæ, tum precationis armis communiuerat, & magnopere cohortatus fuerat, uti dogmata apostolica viriliter propugnarent, ad Istrum contendit. Illi ad urbem suam reuersi, se ipsi mutuò excitare, & luporum incursionses fortiter depellere nituntur.

De piissimo Samosatensium & Antiochi presbyteri & Euolcy Diaconi zelo.

CAP. XIII.

ATque hoc loco ardentem & sinceram eorum fidem exponam, quandoquidem iniuriam me illis facturum censerem, si ea non scriptis ad memoriam sempiternam proderetur. Postea verò quam Arriani gregem pastore longe optimo priuarant, & alterum in eius surrogant locum, nemo ex urbis incolis, vel presus ægestate, vel diuitiis affluens, famulus vel artifex, agricola vel consitor, vir vel mulier, iuuenis vel senex, ad conuentum ecclesiasticum, ut moris erat, accedere voluit, sed episcopus solus agebat: quippe nemo aut in eius venit conspectum, aut cum eo sermonem contulit, licet diceretur vitam apud eos valde modestè instituisse. Cuius rei hoc erit argumenti, quod sum iam dicturus. Cum ei in animo esset se in balneo lauare, famuli, quò ingredi cupientes prohiberent, fores balnei ocluserunt: at ille, ubi videt multitudinem pro foribus stantem, fores aperiri, & omnes audacter se in balneo unà lauare iubet. Idem quoque præstitit in interiore balneo testudineato. Nam cum sibi lauanti multos astare cerneret, mandat ut fruantur unà aquis calidis. Illi autem taciti consistebant. At iste eos honoris causa ita stare arbitratus, surgens ocyus, egreditur e balneo. Illi verò aquam hæreticæ nequitie contagione infectam esse rati, eam in cloacam emittunt, nouamque sibi infundi imperant. Qua re cognita, iste vrbe relicta, abiit. quippe stultitiæ, imo verò summæ dementiæ putauit esse, urbem infestam, & communem simultatem erga ipsum exercentem incolere. Quapropter ubi Eunomius (ita enim vocabatur) Samosata reliquerat, tametsi Lucium in eius locum

MM

sufficie

THEODOR. HISTOR.

sufficiebant, lupum planè, & insidiatorem ouium, tamen o-
 ues desertæ à pastore, pastoris munus ipsæ obierunt. Nâ do-
 ctrinam apostolicam integram conseruarunt. Verùm in quã-
 tum odium etiam iste ab omnibus vocatus sit, historia,
 quam deinceps narrabo, docebit. Pueri in foro pilã mu-
 tuò contorsère, quo quidem ludo se admodum oblectabant.
 Ac forte fortuna, dum transibat illac Lucius, pila è mani-
 bus pueri cuiusdam elapsa, per asini eius pedes peruolueba-
 tur. Pueri autem vociferari, quippe pilam scelere pollutam
 existimarunt. Qua re intellecta, dat mandatum vni ex comi-
 tum suorum numero, vt maneat, discatque quid factum sit. Pu-
 eri verò igne accenso, pilã per eius flammã torquent, sicq;
 eã purgatũ iri arbitrati sunt. Ac tamen nō sum nescius hoc
 puerile esse, & inueteratę consuetudinis velut reliquias, ta-
 men satis indicij inde capi potest, q̄ esset secta Arriana illi
 vrbi odiosa. At verò Lucius Eunomii mansuetudinẽ neu-
 tiquam est imitatus, sed sicut persuasit magistratibus, vt illi
 alios complures sacris initiatos in exilium mitterent, ita
 ipse eos potissimum, qui sanctam diuinamque propugna-
 bant doctrinã, ad vltimas imperii Romani oras relegauit.
 Euolcium dico diaconũ, quem Oasin vsque, de cuius soli-
 tudine multus habetur sermo, amandauit, & Antiochũ tũ
 cognatione cum Eusebio coniunctũ, cuius sororis filius e-
 rat, tum multis recte factis nobilitatum, tũ sacerdotali dig-
 nitatum honore, ad extremos Armeniæ fines expulit.
 Quam verò præclarè iste pro diuina doctrina decertarit,
 postea ostendemus. Vbi Diuus Eusebius post multa certam-
 ina, postque victorias totidem martyrii corona donatus
 fuit, conuentus populi, vt assolet, in vnum conuenit. Ac-
 cessit etiam eo Iouianus id temporis episcopus Pergæ, qui
 aliquamdiu communioni Arriani adhæserat. Itaq; cũ om-
 nes ad vnũ Antiocho ad Eusebio auunculo succedendum
 suffragati essent, & ad sacram mensam deduxissent, coe-
 gissentque genua flectere, simul ac conuersus vidit Iouia-
 num dexteram sibi imponentem, manum eius repulit, im-
 perauitque vt à numero eorum, qui ipsum consecrarent,
 segregaretur, dixitque se nullo modo posse ferre dexte-
 ram illam sibi imponi, quæ sacra mysteria per blasphemiam
 consecrata receperat. Verùm ista non diu post acci-
 derunt.

derunt. Illo autem tempore in Armeniam interiorē a-
mandatus est. Diuus Eusebius prope Istrum vitam tra-
duxit: quo quidem tempore Gotthi, vti eius scripta de-
clarant, Thraciā populabantur, eiusq; ciuitates obsidebāt.

*De sancto Barsa Edeſſe episcopo, & clericis qui
cum eo vna relegati erat. CAP. XV.*

BArsem præterea, cuius gloria etiā hoc tempore peril-
lustris est, non Edeſſæ solum, quam gubernabat, &
in ciuitatibus ei finitimis, verū etiam in Phœnicia,
Aegypto, & Thebaide (per has nanque nationes vniuer-
sas fama eius propter virtutis splendorem permanerat)
primum Valens eum Aradum insulam incolere manda-
uit. At vbi intellexit infinitas hominum multitudines ad
eum confluere, etenim apostolica repletus gratia morbos
verbo depulit, Oxyrinchum, quod est oppidum Aegypti,
relegauit. Rursus postquam eius gloria omnes etiam eo fre-
quentes pertraxit, ad castellū misit, in extremis oris illius re-
gionis positum, vicinumque barbaris, qui illic habitant,
cuius nomen Pheno est. Valens senem illum idoneum sa-
nè regno cœlorum incolam, abducendum curauit. Ferunt
eius lectum in Arado insula ad hodiernum diem remane-
re, multo sanè honore decoratum. Nam multi morbis vexa-
ti, vbi in eo decubuerint, ad integram valetudinem per fi-
dem restituuntur.

*De persecutione qua Edeſſæ sauebat, & Eulo-
gio & Protogene Edeſſensis presbyteris.
CAPVT XVI*

Valens autem, grege pastore orbato, Lupum in pastoriis
locum substituit. Et quoniam omnes, urbe relicta,
extra mœnia conuentus agebant, ipse Edeſſam pro-
ficiscitur. Ac Modesto, qui id temporis præfectus erat,
imperat, suos milites, qui tributa solebant exigere, in vnū
cogat, & reliquas copias, qui aderant, assumat, quò mul-
titudinem congregatam dissipent, virgis fustibusque ce-
dant, & aliis instrumentis bellicis, si opus sit, castigent.

MM 2 Itaq;